

EGYHÁZZENEOKTATÁS

A Magyar Egyházzene folyóirat XII/4. számában, öt évvel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy középiskolai egyházzenei képzés indult Gödöllőn, egyházi iskolai kereteken belül. A képzés azóta is működik, ezért érdemes beleolvasni a Premontrei Szent Norbert Gimnázium, Egyházzenei Szakközépiskola és Diákotthon évkönyvébe, az első öt tanév tapasztalatainak és eredményeinek összefoglalásába.

Balogh Piusz OPraem

A gödöllői egyházzenei oktatás 2009/10. tanévi beszámolója

Ebben a tanévben iskolánkban ötödik munkaévét kezdte meg a középiskolai egyházzenei szakképzés. A végzősökkel együtt (szakképző évfolyam: 13. c) immáron 27 tanuló végzi nálunk egyházzenei tanulmányait, amely létszám országosan páratlannak mondható. Ahol létezik középszintű egyházzenei képzés, ott a tanulók száma még megközelítőleg sem éri el a Premontrei Gimnázium egyházzenei létszámát.

A mögöttünk lévő tanév talán az eddigiekhez képest még jobban bővelkedett különféle programokban, valamint új és új tanulnivalókban. Nemcsak nagy-szabású, zenekarral együttműködő énekes koncertekre készültünk fel, hanem liturgikus játékaikat is új szereposztással, teljes egészükben diák főszereplőkkel énekelgettük. Először láttuk együtt az öt évfolyamot, hiszen szakoktatásunk felnövekvő rendszerben indult öt évvel ezelőtt. Különleges feladat volt a szakképző évfolyam tanítása, azé a négy diáké, akik vállalták, hogy közismereti érettségijük után nálunk fejezik be középiskolai egyházzenei tanulmányaikat is a szakmai vizsgával együtt. Ők összességében huszonhárom zenei-egyházzenei tanórát teljesítettek hetente, melyekkel megfelelően fölkészülhettek itteni tanulmányaik méltó befejezésére.

Mivel *Nényei Sára* tanárnő hároméves áldásos tanítása után nem tudott tovább órákat vállalni iskolánkban, mert egy franciaországi női bencés kolostorba kívánt bevonulni, a zeneirodalom és egyházzene-irodalom órák megtartására *Barta Gergely* tanár urat hívtuk meg. *Bubnó Tamás* tanár úr kiváló óráitól főiskolai tanítása miatt szintén megválni kényszerültünk. Négy évig tanított gimnáziumunkban szolfézszt és zeneelméletet a legelőször felvételt nyert évfolyamnak, valamint ritmusgyakorlatot is oktatott. A szolfézsórák nagy részét mint új tanerő *Magay Judit* tanárnő vette át, a ritmusgyakorlatot pedig ebben az évben *Tóth Benedek* tanár úr tanította. A szakképző évfolyamnak az orgonaismereti tanulmányokat *Gesztesi-Tóth László* tanár úr kezdte tanítani, folytatva

természetesen a felsőbb évfolyamok orgonatanítását. Ezek voltak a legfontosabb személyi változások. A többi zenei és egyházzenei szakórát a korábbi évekhez hasonlóan *Kocsis Csaba* tanár úr, *Martin Judit* tanárnő, *Törpényi Sándor* tanár úr, *Ullmann Péter* atya, *Kelényi Hermann-József* atya és *Balogh Piusz* atya látták el.

Diákjaink közül *Csuha Katalin* és *Medgyes Bernadett* 11. osztályos tanuló a helyi zeneiskolában magánénekezőkora jelentkezett. *Manninger Ágota* 12. osztályos diákunk nagy lendülettel folytatta népi énekes tanulmányait, belekóstolt az előadóművészetbe is, valamint népzene tárgyából készült fel érettségire. *Cser Ágoston* és *Lak Ferenc* tavalyi, előrehozott ének érettségije után *Kollár Kinga* is felkészült ugyanebből a tárgyból érettségi vizsgára. *Nagy Bertalan* szakképző-éves diákunk elkezdett énekelni a híres Szent Efrém Férfikarban, *Varga Márton* végzős diákunk pedig augusztus végétől kántori állást kapott Isaszegen. A 2009 márciusában megalakított *Gödöllői Kántorátusban* továbbra is négy egyházzeneész növendékünk énekel, kíséretként pedig még másik kettő.

Másfél éve sikeresen pályáztunk egy gyakorlóorgona megépítésére, melynek elkészülése és megépítése a B épületi kápolnában október hónapban mindannyiunk és az egész iskola nagy öröme szolgált. Az orgona bemutatása a novemberi Szülők Bálján is nagy sikert aratott. A kápolna még szeptember elején nagyon komoly hangszigetelést is kapott, hogy az orgonaórák és más zenei órák zavartalanul folyhassanak s más osztályokat se zavarjanak munkájukban ezek a tevékenységek.

A rendszeres kóruséneklés és liturgikus gyakorlatok legfontosabb alapjait képezik a zenei és emberi közösségépítésnek és a folyamatos szakmai fejlődésnek egyházzenei képzésünkön belül. Továbbra is minden kedden délután 4 órakor polifón tételekkel feldíszített vesperást énekelünk a premontrei plébániatemplomban, háromhetente péntekenként pedig az első órában szentmisén énekeltek és orgonáltak diákjaink; ez az alkalom három osztálynak osztálymise is volt. Az iskolai közös ünnepeken természetesen továbbra is növendékeink látták el a liturgikus szolgálatokat, valamint egyre többet léptünk föl egyéb alkalmakon a gimnázium közönsége előtt.

*

Augusztus közepén volt a 10. Gödöllői Szkolatábor 120 résztvevővel az ország több pontjáról. Több egyházzenei rendszeres résztvevője ennek a színvonalas nyári szakmai együttlétnek.

Augusztus 31-én és szeptember 1-jén énekelünk együtt először ebben a tanévben a gimnázium mindkét Veni Sancte-miséjén.

Nyár elején Zsámbékon és Vörösberényben lépett fel a tavalyi 11–12-ikes egyházzenei iskola összevont kórusa. Ennek folyamánként a társaság szeptember 11–14-ig az ausztriai Schlöglben tartózkodott az ottani premontreiek meghívására. A nagyon jól sikerült koncert- és tanulmányút nagyban hozzájárult zenei felkészültségünk megmutatásához és diákjaink szakmai előmeneteléhez.

Szeptember 19-én több mint 100 énekesiskolással és szkolistával együtt több egyházzenesz növendékünk is énekelt az egri várban bemutatott nagyszabású Dániel-játék produkcióban.

Szeptember 30-án volt a budapesti Szent István-bazilikában Gesztesi-Tóth László tanár úr orgona DLA-hangversenye, melyen néhány egyházzeneszünk énekével működött közre.

A Magyarok Nagyasszonya Nemzetközi Egyházzenei Fesztivál keretében október elején a 10. Gödöllői Szkolatábor résztvevőinek közreműködésével idén is részt vettünk több éneklési alkalmon Zsámbékon és Gödöllőn.

Október 9-én volt szeretett tanárnőnk, Seidelné Benedek Judit gyászmiséje a gimnázium felsős évfolyamainak részvételével, melynek zenei szolgálatát az egyházzeneszek látták el.

Október 20-án új kezdeményezésként ökumenikus vesperást énekeltünk a gödöllői református templomban. Énekes szolgálatunkat nagy tisztelettel és elismeréssel fogadták, aminek köszönhetően nagypénteken a református templom kórusa énekes lamentációt végzett az ottani hívek részvételével.

Október 28-án szakképző évfolyamos diákjainkkal óralátogatáson voltunk a Zeneakadémián a pályaeorientációs óra keretében.

November 25-én Mesélő Muzsika címmel rendeztek hangversenyt gödöllői általános iskolás diákoknak a Szentháromság-templomban. Antonio Vivaldi D-dúr Glóriáját énekeltük a Gödöllői Szimfonikus Zenekarral Horváth Gábor vezényletével két hangversenyen is. Egyházzenesz növendékeink eddigi leg-rangosabb koncertalkalma volt ez.

November 29-én egy szadai képzőművészeti kiállítás megnyitóján énekeltünk együtt szakképző éves diákjainkkal.

December 1-jén adventi protestáns vesperás éneklését vittük el a gödöllői evangélikus templomba. A liturgikus alkalmon a város korábbi evangélikus lelkésze, Blázy Árpád volt az igehirdető.

December 8-án, Szeplőtelen Fogantatás ünnepén tartottuk idén az iskolai adventi szentmiséket az egész gimnázium részvételével; szintén egyházzeneszeink szolgáltak énekükkel.

December 16-án este tartottuk az új orgona szentelését a B épületi kápolnában Varga László orgonaépítő, Németh Tihamér sípkészítő, az iskola vezetése, a rend tagjai és több diák jelenlétében.

December 21-én az iskolai karácsonyi műsor második felében elénekeltük Vivaldi Glóriáját Kocsis Csaba tanár úr vezényletével, megajándékozva első feléves legnagyobb közös munkánkkal az egész gimnázium közösségét.

Január 2-án a B épületi aulában elhangzott Sáry László 100 agyagcsengőre és 5 előadóra írt Polyrythmia című darabja. Nagy érdeklődés övezte a ritkaságnak számító hangversenyt, melyen zeneművészetükkel tanáraink, Bubnó Tamás, Kocsis Csaba, Ángyán Péter és Tóth Benedek is közreműködtek.

Január 8-án felújítottuk és előadtuk az egész iskolának a vízkeresztii csillagjátékot felsőbb évfolyamos diákjaink főszereplésével. Másnap a premontrei

plébániatemplomban is elénekeltük ugyanezt a vízkereszti virrasztó zsolozsma keretében.

Január 21-én tartottuk félévzáró vesperásunkat, amely idén is egyben az ökumenikus imahét premontrieknél tartott imádságos együttléte volt. A többszólamú tételekkel díszített ökumenikus vesperáson Kapitány Zsolt baptista lelkész volt az igehirdető.

Az első félév zongoratanulmányainak befejezéseként február 15-én tartottuk meg a 9–11. évfolyamig a zongora-vizsgakoncertet Törpényi Sándor tanár úr szervezésében.

Február 17-én, hamvazószerdán idén is két szentmisén énekeltünk a gimnázium nagyböjtkezdeként.

Február 26-án orgonaismereti tanulmányutat szerveztünk a 12. és 13. évfolyamnak. Belpátfalván és Egerben tekintettünk meg egy-egy orgonát közelebbről is Gesztesi-Tóth László tanár úr vezetésével.

Március 3-án Róbert György blockflöteművész és Szabó István lantművész az egész gimnázium hallgatóságának XIV–XVII. századi magyarországi dallamokat adott elő az aulában.

Az egyházzenei képzésre felvételizők meghallgatása március 1-jén és 3-án volt.

Március 17-én és 18-án volt a II. Gödöllői Kántorkoncert. A nagyszerű tavalyi kezdeményezésen Kocsis Csaba tanár úr, József atya és Piusz atya is részt vett.

Március 29-én és 30-án az iskolai lelkigyakorlat két szentmiséjén egyházzeneiszeink énekelték és vezényeltek, valamint a 31-én, a Szent Norbert-év tiszteletére megtartott projektnapon a felső évfolyamosok nagy sikerrel mutatták be kamaraéneklési tehetségüket Magay Judit tanárnő felkészítésével.

Április 1-jén, a nagycsütörtöki olajszentelési misén Vácott már sokadik alkalommal énekel a Gödöllői Premontrei Szkola férfikara. Az egyházzenei fiúk a 10. évfolyamtól fölfelé mindannyian részt vettek idén közös szolgálatunkban.

Április 22-én az egész gimnázium hallgatósága előtt a Budapesti Énekes Iskola tanulói előadták a Brundibár című kisoperát.

Április 27-én szerveztük meg a 12. és 13. évfolyam zongora vizsgahangversenyét.

Május 1-jén, a ballagási szentmisén idén is egyházzeneiszeink tették széppé és emlékezetessé a szertartást a liturgikus énekek vezetésével.

Szakképző évfolyamos három diákunk május 17-én írta meg szakmai vizsgája írásbeli részét. Sokat készültek erre az alkalomra, ahogyan liturgikus és szóbeli vizsgájukra is.

Május 26-án volt a 9–11. évfolyam egyházzeneirodalom- és orgonahangversenye a B épületi kápolnában Barta Gergely és Gesztesi-Tóth László tanár úr, illetve Piusz atya felkészítésével.

Június 4-én, a Szent Norbert-napi szentmisén szokás szerint egyházzeneiszeink énekelték és orgonáltak. A Ki-Mit-Tud döntőjén a latin fordítási verseny győzteseinek Szent Norbert-olvasmányait is szakképző éves diákjaink mutatták be szólóénekekkel.

Június 7-én tartottuk meg 9–11. évfolyamos tanulóink év végi zongorahangversenyét Törpényi Sándor tanár úr vezetésével, melyen a 9-ikesek énekükkel is megörvendeztették a hallgatóságot Mozart Varázsfuvola című operájának egyes részleteivel, Kocsis Csaba tanár úr előkészítésében.

Június 8-án este volt az egyházzeneészek évváró vesperása Szent Norbert tiszteletére, mely egyben Varga Márton vizsgaliturgiája is volt öt éves tanulmányainak lezárásaképpen.

Június 11-én reggel Orbán Ottilia és Nagy Bertalan vizsgaliturgiája hangzott el a Jézus Szíve tiszteletére bemutatott ünnepi szentmise keretében. Mindhárom növendékünk kiválóan teljesítette kórusvezetési és orgonálási feladatait. Ugyanezen a napon délelőtt ismét előadtuk a nagysikerű Dániel-játékot az egész iskolának a B épületi aulában. Immáron minden főszereplő egyházzeneészeink közül került ki.

Június 14-én volt a szakmai évfolyamosok szóbeli vizsgálója; elnöke Szőnyi Erzsébet volt, szakmai vizsgabizottsági tagja pedig Mezei János. Intézményünkben tanulóink először kapták meg egyházzeneész-oklevelüket öt éves tanulmányaik után.

Június 19-én a Te Deum-on énekeltünk.

Június 22–24-ig szerveztünk jövőendő 9-ikes egyházzeneészeinknek iskolánkban előkészítő tábort, melyen mindannyian nagy kedvvel vettek részt.

Június 23-án Nagy Bertalan, Orbán Ottilia és Varga Márton 13. c évfolyamos tanulóink sikeres felvételi vizsgát tettek a Zeneakadémia egyházzenei szakára.

Július 2-án a Zeneakadémia egyházzene szakára tavaly felvételt nyert Dankó Borbála és Németh Zsuzsanna évfolyamtársaikkal nagyszerű barokk kamarakoncertet adtak a B épület Fényi Ottó termében.

Július 3-án több egyházzeneész részvételével ismét Zsámbékon énekeltünk a Zsámbéki Premontrei Esték keretében templomi hangversenyen Kocsis Csaba tanár úr vezényletével, másnap pedig Berkesden és Magyarországon énekeltünk szentmisén és vesperáson.

Az egyházzenei képzés zenei szakórái és a képzéshez tartozó egyéb tantárgyak:

Gregorián	kéthetente szombaton 2 óra, a 11. évf.-tól hét közben 1 óra
Népelek	kéthetente szombaton 2 óra, a 11. évf.-tól hét közben 1 óra
Egyházzene-irodalom	kéthetente szombaton 2 óra, a 13. évf.-nak hét közben 1 óra
Liturgia gyakorlat (kórus)	hetente 3 óra, benne vesperás éneklése
Karvezetés	kéthetente szombaton 2 óra a 12. évf.-nak, hetente 2 óra a 13. évf.-nak
Szolfézs-zeneelmélet	hetente 3 óra (2+1), a 13. évf.-nak: 2+2
Zeneirodalom	hetente 2 óra a 10. évf.-tól
Népzene	hetente 1 óra 11. évf.-tól
Ritmusgyakorlat	hetente 1 óra a 10–11. évf. számára
Orgona	hetente 1 óra a 11. évf.-tól (egyéni beosztás szerint)

Orgonaismeret	hetente 1 óra a 13. évf.-nak
Pályorientáció	hetente 2 óra a 13. évf.-nak
Zongora kötelező	hetente ½ óra mindenkinek (egyéni beosztás szerint)
Hittan	hetente 1 óra minden évfolyamnak
Liturgia	hetente 1 óra minden évfolyamnak, mely háromhetenként szentmise
Latin	hetente 1 óra minden évfolyamnak

A képzésben résztvevő diákok:

- 9.c: Bozsik Iringó, Juniki Anna, Mihalik Júlia, Monori Bence, Rácz Báborka, Tóth Bence János, Pazsiczki Erik;
 10.c: Agócs Alexandra, Csujá Levente, Skravanek Bernadett, Varga Eszter, Weimert Réka;
 11.c: Adamcsek Nikolett, Bozsik Brigitta, Csuha Katalin, Dolányi Balázs, Medgyes Bernadett, Lobmayer Márton;
 12.c: Cser Ágoston, Kollár Kinga, Lak Ferenc, Manninger Ágota, Szántó Kinga;
 13.c: Nagy Bertalan, Nagy Polina, Orbán Ottilia, Varga Márton.

A képzés szaktanárai:

Balogh P. Piusz OPraem	gregorián, liturgia, liturgia gyakorlat, zeneelmélet
Barta Gergely	egyházzene-irodalom, zeneirodalom
Gesztesi-Tóth László	orgona, orgonaismeret, szolfézs
Kelényi T. H-József OPraem	hittan, liturgia
Kocsis Csaba	népének, népzene, liturgia gyakorlat (kórus), karvezetés
Magay Judit	szolfézs
Martin Judit	latin nyelv
Tóth Benedek	ritmusgyakorlat
Törpényi Sándor	zongora kötelező, kamarazene
Ullmann Péter OPraem	liturgia